

УДК 37.091.113:005.963]:37.014

© Лунячек С. В., 2023 р.

<https://orcid.org/0000-0003-4073-1329>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2023.54.08>

С. В. Лунячек

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЩОДО РОБОТИ З ОСВІТНІМИ ВЕБСАЙТАМИ

У роботі висвітлено проблеми формування професійної компетентності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти у сфері створення персональних вебсайтів або блогів. Зазначена компетентність розглядається, як складова цифрової компетентності вчителя згідно з вимогами професійного стандарту вчителя ЗЗСО. Автором наведено також результати опитування проведеного серед вчителів різних закладів загальної середньої освіти м. Харкова (гімназія, ліцей, спеціалізована школа) щодо наявності у них компетентності зі створення власного вебсайту або блогу. Результати опитування однозначно довели необхідність створення програм підвищення кваліфікації у цій царині та проведення відповідних курсів підвищення кваліфікації. Дослідженням було також доведено, що вчителі ЗЗСО переоцінюють свою спроможність створювати власні веб-сайти або блоги під час самооцінювання.

Крім того, значна частина з них не пов'язує створення персонального електронного портфоліо з наявністю власного вебсайту або блогу. В роботі запропоновано авторський алгоритм створення власного вебсайту та розроблену на його основі програму підвищення кваліфікації педагогічних кадрів тривалістю 30 годин (1 кредит ЄКТС), яка була створена в межах проєкту «Professional Development». Наголос зроблено на необхідності створення низки програм підвищення кваліфікації за цією тематикою, які повинні мати різну тривалість від 10 до 150 годин, що пов'язано зі зростанням ролі цифрової компетентності в професійній діяльності педагогічного працівника. У роботі доведено необхідність приділення додаткової уваги з боку адміністрації ЗЗСО до формування відповідної компетентності в процесі затвердження індивідуальних планів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, що в перспективі суттєво сприятиме поліпшенню якості надання освітніх послуг закладами освіти. Серед потенційних перспектив запропонованого дослідження пропонується розробка факторно-критеріальних моделей оцінки стану сформованості компетентності педагогічних працівників щодо можливості створення власного вебсайту на засадах кваліметричного підходу.

Ключові слова: електронне портфоліо, освітній блог, освітній вебсайт, підвищення кваліфікації, професійна компетентність, цифрова компетентність.

Luniachek S. V. Formation of the pedagogical staff competence in working with educational websites. The paper highlights the problems of forming the professional competence of teaching staff of general secondary education institutions in the field of creating personal websites or blogs. The specified competence is considered as a component of the teacher's digital competence in accordance with the requirements of the professional standard of the teacher of general secondary education institutions. The author also provides the results of a survey conducted among teachers of various secondary schools in Kharkiv (gymnasiums, lyceums, specialized schools) regarding their competence in creating their own website or blog. The survey results unequivocally proved the need to create advanced training programs in this area and conduct relevant advanced training courses. The research has also shown that secondary education institutions teachers overestimate their ability to create their own websites or blogs during self-assessment.

In addition, a significant number of them do not associate the creation of a personal electronic portfolio with the presence of their own website or blog. Based on the needs highlighted by the conducted survey, the author's algorithm for creating one's own website is proposed in the paper, and a 30-hour advanced training program for teaching staff (1 ECTS credit) developed on its basis, which was created within the framework of the "Advanced Training" project. Emphasis is placed on the need to create a number of advanced training programs on this topic, which should have different durations from 10 to 150 hours, which is connected with the growing role of digital competence in the professional activity of a pedagogical worker. The paper proves the need for additional attention from the administration of a secondary education institution to the formation of appropriate competence in the process of approving individual plans for advance training of teaching staff, which in the long run will significantly contribute to the improvement of the quality of educational services provided by educational institutions. One of the potential prospects of the proposed research is the development of factor-criterion models for assessing the state of formation of the competence of pedagogical workers regarding the possibility of developing one's own website on the basis of a qualitative approach.

Key words: advance training, digital competence, educational blog, educational website, e-portfolio, professional competence.

Вступ. Проблема формування професійної компетентності педагогічних працівників завжди активно обговорювалась науковою спільнотою. Разом із тим XXI століття внесло свої корективи у цей процес, що, перш за все, пов'язано з активним розвитком інформаційних технологій, збільшенням частки дистанційного навчання в освітньому процесі закладів освіти тощо. Суттєві зміни відбулися також після 2019 р., що пов'язано з пандемією COVID-19, яка поставила світову спільноту перед необхідністю повністю перейти на дистанційне навчання на певний період. Для України додатковим викликом стало введення воєнного стану, що є прямим наслідком розв'язаної проти неї

агресивної війни. Все зазначене безпосередньо вплинуло на вимоги до ІТ-компетентності педагогічних працівників, зокрема на їх спроможність працювати з освітніми вебсайтами, створювати власні вебсайти й блоги, що значною мірою є важливим для професійної діяльності. Все зазначене суттєво актуалізувало проблему формування компетентності педагогічних працівників щодо роботи з освітніми вебсайтами.

Загальні питання формування ІТ-компетентності педагогічних працівників активно розглядаються в науковій літературі протягом останніх двох десятиліть. Серед цих робіт є класичні. Це насамперед роботи Н. Морзе, яка пише, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології дозволяють створювати потужні освітні електронні середовища, які швидко розвиваються, стираючи межі між традиційним формальним і неформальним навчанням. Авторка зазначає, що правильно організоване використання створених освітніх середовищ спонукає науково-педагогічних працівників шукати й знаходити інноваційні методи навчальної, наукової діяльності, що мотивуватимуть їх до пізнавальної діяльності. Вона наголошує, що одночасно, процес інформатизації освіти акцентує і змінює вимоги до інформаційно-комунікаційної компетентності самих педагогів, які розробляють навчальні матеріали нового зразка, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (Morze, 2014).

Одночасно Л. Забродська, яка розглядає в своїх працях упровадження інформаційно-комунікаційних технологій управління якістю освіти, зазначає, що це є одним із важливих напрямів змістовної, методологічної та організаційної перебудови системи управління освітою в регіоні, місті й районі, його модернізації, спрямованої на підвищення якості, доступності та ефективності навчання, наближення до реалій сучасного життя (Zabrodska, 2003).

О. Колгатін та ін. у своїй роботі дають ґрунтовний історичний екскурс щодо створення та використання комп'ютерно орієнтованих засобів навчання, психолого-педагогічного аналізу методів навчання за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, розвитку змісту й розробки методичних систем навчання інформатичних дисциплін та інформаційно-комунікаційних технологій у різних галузях освіти, проблем застосування інформаційно-комунікаційних технологій для вимірювання рівня навчальних досягнень тощо. Зазначена робота дозволяє досліднику простежити генезис розвитку ІКТ в системі освіти України за роки незалежності (Kolhatin & Kolhatina, 2019).

С. Крупко розглядає модель використання електронних освітніх ресурсів (ЕОР) у закладах загальної середньої освіти. Представлена автором модель складається з чотирьох основних блоків: цільового, технічного, методичного і

технологічного. Зокрема, цільовий блок передбачає реалізацію освітньої мети, а саме: сформувати предметні компетентності у здобувачів загальної середньої освіти в умовах використання ЕОР. Технічний блок висвітлює проблеми технічного забезпечення функціонування ЕОР. Методичний блок моделі передбачає широке використання різних підходів у навчанні, зокрема: діяльнісний і диференційований. До технологічного блоку віднесено форми роботи зі здобувачами загальної середньої освіти (Krupko, 2022).

С. Яцюк та ін. дослідники аналізують значення цифрових освітніх ресурсів, завдяки яким можна підвищувати якість навчально-виховного процесу та розв'язувати професійні задачі. Однак, предметно вони висвітлюють елементи методики використання цифрових освітніх ресурсів тільки для майбутніх учителів інформатики та презентують методику викладання курсу «Цифрові технології наукових досліджень у галузі освіти/педагогіки» (Yatsiuk, 2021). Іншу категорію вчителів розглядає у своїй роботі С. Бобровицька, а саме: проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання електронних освітніх ресурсів у професійній діяльності. Автором створено модель відповідної підготовки, обґрунтовано педагогічні умови, проведено педагогічний експеримент у результаті якого підтверджено актуальність потреби розв'язання проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР (Bobrovytska, 2022).

Д. Антонюк аналізує теоретичні та практичні аспекти розроблення і використання цифрових освітніх ресурсів з погляду вітчизняних учених. Зокрема, виокремлює основні вимоги, що висувуються до цифрових освітніх ресурсів, а також вимоги до якості навчальних досягнень (Antoniuk, 2020).

Разом із тим, детальний аналіз наведених вище робіт свідчить, що переважно увага в них надається загальним питанням розроблення та використання освітніх ресурсів або представляє вузькоспрямовані методичні напрацювання за певним напрямом.

Підкреслимо, що існує також інша група робіт, що відображає використання вебінструментів у організації освітнього процесу. Як приклад, можна навести роботу, яку оприлюднили М. Корець та ін. Щодо використання веборієнтованих середовищ під час вивчення комп'ютерного дизайну учнями профільної школи (Korets, 2021). Такі роботи переважно орієнтовані на вчителів інформатики ЗЗСО. Крім того, науковий простір представлений значною кількістю праць, що розглядають комерційне використання вебресурсів і знаходяться за межами предмету нашого дослідження.

Привертає увагу робота В. Прошкіна щодо ролі освітніх веб-ресурсів у професійній підготовці майбутніх учителів. Він обґрунтовує важливу роль системного застосування освітніх вебресурсів у процесі фахової підготовки

майбутніх учителів, і прямо пише, що це безпосередньо впливає на здатність і бажання майбутніх учителів застосовувати освітні вебресурси в майбутній професійній діяльності. Автор аналізує наявні класифікації освітніх вебресурсів та подає власну їх класифікацію за призначенням і методикою застосування в освітньому процесі (Proshkin, 2017).

Таким чином, проведений аналіз наукових джерел щодо впливу ІКТ на освітній процес у різних закладах освіти показав наявність певних прогалин, перш за все, це стосується створення педагогічними працівниками власних вебресурсів. Виходячи з цього, можна стверджувати, що існує нагальна потреба у формуванні компетентності педагогічних працівників щодо роботи з освітніми веб-сайтами та формування компетентності щодо їх створення. Це питання є відносно новим і потребує додаткового теоретико-методичного обґрунтування. Зазначена компетентність є невід'ємною складовою цифрової компетентності вчителя.

Мета та завдання. Метою цієї роботи є аналіз сучасної ситуації щодо сформованості у педагогічних працівників компетентності зі створення власних сайтів і блогів та теоретико-методичне обґрунтування процедури формування у них такої компетентності шляхом розробки та використання певного алгоритму й розробленої на базі нього програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Методи дослідження. У роботі використано метод системного аналізу науково-методичної літератури для теоретичного узагальнення основних підходів до розв'язання проблеми формування компетентності педагогічних працівників щодо створення власних вебсайтів та блогів, яка є складовою їх цифрової компетентності. У процесі проведення дослідження було застосовано системно-узагальнювальний метод для угрупування результатів дослідної роботи. Було також використано діагностичні методи, зокрема для проведення опитування серед педагогічних працівників низки закладів загальної середньої освіти м. Харкова. Опитування проводилося з використанням стандартних google-інструментів і розташоване за посиланням: <https://docs.google.com/forms/d/17SYTGZP83pPOK0HVTdQb0KiR-Al1IufzopY5GetpInM/edit>.

Результати. Закон України «Про освіту» визначає компетентність, як динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що передбачає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (Zakon Ukrainy “Pro osvitu”, 2017).

У стандарті вчителя ЗЗСО, зокрема у розділі «А 3. Інформаційно-цифрова компетентність», особлива увага приділяється умінням і навичкам

«модифікувати, редагувати, комбінувати існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковувати ресурси і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу» (Profesiinyi standart vchytelia ZZSO, 2021).

Виходячи з викладеного вище, висловимо думку, що створення власного вебсайту є ключовим моментом як у формуванні цифрової компетентності педагогічного працівника, так і в створенні ним власного електронного портфоліо. Сьогодні низка освітянських сайтів пропонує структуру такого портфоліо. Наприклад, незалежна освітня корпорація TeachHub вважає необхідним включити до нього 6 пунктів:

1. загальні відомості про педагога;
2. результати педагогічної діяльності, що відображають динаміку росту результатів діяльності за останні 3 – 5 років;
3. науково-методична діяльність;
4. позаурочна діяльність;
5. класне керівництво;
6. навчально-матеріальна база (Nezalezhna osvitnia korporatsiia TeachHub, п. д.).

Разом із тим, розглядаючи власний вебсайт як оптимальний варіант створення електронного портфоліо, автори матеріалу не беруть до уваги ступінь компетентності педагогічних працівників у цій царині. Для з'ясування ситуації нами було проведено опитування на базі низки шкіл м. Харкова.

В опитуванні взяли участь різні типи закладів загальної середньої освіти, це – Харківська гімназія № 14 (Немишлянський район), Харківська гімназія № 83 (Слобідський район), Харківський ліцей № 107 (Київський район), Харківська спеціалізована школа № 109 (Шевченківський район). В опитуванні взяло участь 189 осіб, що складає 89 % від їх загальної кількості, що свідчить про репрезентативність опитування. Зауважимо, що серед респондентів переважали жінки – 91,5 % опитаних. Дані, що підтверджують репрезентативність проведеного опитування наведено нами в таблиці 1.

Таблиця 1

Дані, що підтверджують репрезентативність опитування

Назва ЗЗСО	ХГ № 14	ХГ № 83	ХЛ № 107	ХСП № 109
Всього вчителів	74	30	55	53
Взяли участь у опитуванні	65	27	55	42

Учителям було запропоновано зробити самооцінку власної цифрової компетентності за 10 бальною шкалою оцінювання. Отримані результати наведені нами у таблиці 2. Як ми бачимо з наведених даних, переважна більшість учителів – 31,2 % – оцінили ступінь сформованості їх цифрової компетентності на рівні 8 балів із 10 можливих. Взагалі ж, 56 % опитаних оцінили свою компетентність від 8 до 10 балів, що, з нашої точки зору, є не виправданим.

У процесі опитування було з'ясовано, що тільки 21,2 % опитаних учителів мають свій власний сайт або блог у мережі Інтернет. Таким чином, ми бачимо, що 78,8 % респондентів не мають можливості сформувати своє електронне портфоліо на власному вебресурсі, що не відповідає вимогам сьогодення й створює певні проблеми з виконанням наведеного вище стандарту.

Таблиця 2

Результати самооцінювання вчителями власної цифрової компетентності

Бали	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
%	0	0,5	0	3,2	9,5	11,6	19	31,2	16,9	7,9

Досліджуючи спроможність педагогічних працівників створювати такий сайт або блог, було з'ясовано, що 39,7 % респондентів мають відповідні уміння та навички, що доводить наявність проблем у 60,3 % вчителів і потребу підвищення їх цифрової компетентності в цій царині, як умови надання ними якісних освітніх послуг і стабілізації їх на ринку праці. Це також частково підтверджує висновок зроблений нами за результатами аналізу таблиці 1.

Разом із цим, самооцінювання вчителями своєї компетентності щодо спроможності створювати власний вебсайт або блог показали суттєву різницю в результатах, що наведено нами у таблиці 3. Ці матеріали також входять у суперечність із матеріалами таблиці 1.

Таблиця 3

Результати самооцінювання вчителями їх спроможності створювати власний сайт або блог

Бали	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
%	14,8	2,3	3,9	7,0	20,3	9,4	14,1	16,4	5,5	6,3

Усе зазначене додатково актуалізує питання формування у вчителів професійної компетентності щодо створення власного вебсайту або блогу. На жаль, тільки 34,9 % респондентів позитивно відповіли на питання «Чи пропонували Вам під час підвищення кваліфікації сформувати відповідну компетентність?». Зазначене свідчить про те, що як керівництво закладів освіти, так і провайдери, що надають послуги в сфері підвищення кваліфікації

недостатньо уваги приділяють формування цієї важливої компетентності у педагогічних працівників.

Проведений аналіз також показав, що серед тих, хто пропонував формування такої компетентності переважали незалежні надавачі відповідних освітніх послуг із підвищення кваліфікації, як-от: ТОВ «Академія цифрового розвитку», проєкт Professional Development та ХНПУ імені Г.С.Сковороди. Традиційні провайдери у матеріалах опитування практично не згадуються.

Разом із тим, 55,6 % респондентів висловили чітке бажання навчитися створювати свій власний сайт або блог, а 29,6 % – вагалися з відповіддю, що підтверджує актуальність створення відповідних програм підвищення кваліфікації та їх потребу на ринку освітніх послуг. Це є провідним мотивом для створення відповідних освітніх програм і тренінгових курсів.

Розподіл відповідей на питання скільки годин педагогічні працівники готові витратити на підвищення кваліфікації у цій царині надано нами в таблиці 4. Як ми бачимо, перевага надається короткотерміновим курсам тривалістю 10 годин або курсам, що дорівнюють 1 кредиту ЄКТС (30 годин).

Таблиця 4

Розподіл відповідей респондентів на питання «Скільки годин Ви готові витратити на формування компетентності щодо створення власного вебсайту або блогу під час підвищення кваліфікації»

Кількість годин	10	30	60	90	120	150
%	39,2	39,2	13,8	4,2	1,1	2,6

З нашої точки зору, в сьогоденних умовах п'ятирічний цикл підвищення кваліфікації тривалістю 150 годин варто починати саме з проведення курсів на зазначену тематику тривалістю 30 годин, що сприятиме створенню вчителями власних електронних портфоліо протягом п'яти років і їх підготовці до чергової атестації.

Виходячи з цього, ми визначили процес підготовки педагогічного працівника до створення власного веб-сайту в ході підвищення кваліфікації, як надзвичайно важливий. Нами було розроблено алгоритм започаткування власного вебсайту, метою якого є формування або поліпшення відповідної компетентності педагогічних працівників, зокрема вчителів ЗЗСО. Його реалізація передбачає такі етапи:

1. Педагогічний працівник повинен визначити свої потреби щодо створення власного вебсайту або блогу. Це перш за все визначення цілей як особистого професійного розвитку, так і їх аспектів, що повинні бути відображені на сайті. Зокрема, в його основі може буде використана структура портфоліо педагогічного працівника. Якщо це вебсайт для групи вчителів-предметників, наприклад, вебсайт методичного об'єднання, то в основу

потрібно покласти пріоритетні напрями його роботи. Бажано виписати структурно-логічну схему майбутнього веб-сайту.

2. На цьому етапі необхідно вибрати доменне ім'я тобто адресу вебсайту в мережі Інтернет. Воно повинне бути коротким і легким для запам'ятовування, відображати специфіку, що буде пріоритетною на вебсайті. Доменне ім'я потрібно зареєструвати, що є можливим сьогодні у структурах, які надають відповідні послуги. Наприклад, це вебсайт <https://www.imena.ua/> та аналогічні.

3. Важливою складовою створення веб-сайту є вибір платформи, яка найкраще відповідає вашим потребам і можливостями для його розміщення. Сьогодні існує багато різних платформ для створення вебсайтів, таких як WordPress, Wix, Squarespace та інші.

4. Серйозним випробуванням є вибір дизайну сайту. Сьогодні більшість платформ пропонують шаблони дизайну для вебсайтів, з яких є можливість вибрати. Дизайн повинен повністю відповідати Вашому бренду та цілям.

5. Наступним кроком є створення змістовного наповнення вебсайту. Кожний його розділ повинен бути наповнений оригінальним авторським матеріалом, що відповідає вимогам академічної доброчесності. Якщо Ви будете розміщувати графічні або фотоматеріали, необхідно також перевірити їх авторство та зробити відповідні посилання. Якщо матеріали є авторськими, то потрібно їх захистити згідно з Законом України «Про авторське і суміжні права» (Pro avtorske i sumizhni prava. Zakon Ukrainy, 1993).

6. Підсумком є публікація вебсайта в Інтернеті. Якщо автором була вибрана платформа, що надає хостинг, то вебсайт буде опубліковано автоматично після натискання на відповідну кнопку.

Також ми розробили варіант програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Створення власного вебсайту, як складова професійного розвитку педагогічного працівника» тривалістю 30 годин (1 кредит) ЄКТС, яка була розміщена на сайті profdevelopment.com.ua та пройшла відповідну апробацію (Luniachek, 2022; Professional Development, 2022).

Розподіл годин за видами діяльності у цій програмі має орієнтовний характер і може змінюватися в межах часу, передбаченого програмою, з урахуванням індивідуальних потреб, професійного досвіду слухачів. Вибір форми організації освітнього процесу, методів і засобів навчання, визначених програмою, здійснює суб'єкт підвищення кваліфікації. Система та критерії оцінювання результатів навчання слухачів визначаються суб'єктом підвищення кваліфікації. Зауважимо, що в даному конкретному випадку результатом підвищення кваліфікації за представленою програмою є перший варіант власного вебсайту, створений слухачем. Наголосимо також, що відповідна робота повинна стимулюватися адміністрацією закладів освіти, які

представляють слухачі, тому що вона потребує певних фінансових витрат (наприклад, для купівлі доменного ім'я та хостингу).

Таблиця 5

Орієнтовний розподіл годин за видами діяльності за програмою підвищення кваліфікації «Створення власного вебсайту, як складова професійного розвитку педагогічного працівника»

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		ЛЗ	ПЗ	СР	Всього
1.	Основи проєктування власного вебсайту	4	2	2	8
2.	Створення контенту для власного вебсайту. Електронне портфоліо.	4	4	2	10
3.	Організаційно-технічні питання створення та розміщення персональних вебсайтів.	4	4	2	10
Разом		12	10	6	28
Підсумковий контроль					2
Усього					30

Необхідні суми є невеликими, але в умовах воєнного стану та жорсткої економії це може стати проблемою для деяких педагогічних працівників, особливо якщо вони є переміщеними особами. Крім того, сучасні реалії повинні підштовхувати керівника кожного закладу освіти до мотивації педагогічних працівників до створення ними електронного портфоліо та розміщення його на персональному сайті. Це сприятиме професійному розвитку педагогічних працівників та робитиме його наслідки прозорими і доступними для всіх суб'єктів освітнього процесу.

Обговорення. Під час виконання дослідження нами було проаналізовано значну кількість наукових праць щодо формування різних аспектів цифрової (ІТ, ІКТ – у різних джерелах) у педагогічних працівників, в першу чергу у вчителів ЗЗСО. Як результат, ми дійшли до розуміння важливості розв'язання проблеми формування компетентності щодо створення і використання власних вебсайтів і блогів педагогічними працівниками та розміщення на них власного електронного портфоліо, як показника їх професійного розвитку. Це було підтверджено й результатами проведеного опитування, що наведено нами у розділі «результати». Як ми наголошували вище, 55,6 % респондентів висловили чітке бажання навчитися створювати свій власний сайт або блог, а 29,6 % – вагалися з відповіддю, що стимулювало нас до створення наведеного в

роботі алгоритму власного вебсайту та розробки відповідної програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Висновки. Виходячи з викладеного вище, нами зроблено такі висновки:

1. Проведений аналіз наукових праць свідчить про необхідність додаткового теоретико-методичного обґрунтування процедури формування компетентності педагогічних працівників щодо роботи з освітніми вебсайтами, як складової їх цифрової компетентності.

2. Формування компетентності педагогічних працівників щодо створення власного вебсайту або блогу, як складової їх цифрової компетентності, повинно стати одним із пріоритетних напрямів їх професійного розвитку в сучасних умовах.

3. Адміністрації закладів освіти, перш за все ЗЗСО, потрібно звернути додаткову увагу на формування компетентності педагогічних працівників щодо створення власних вебсайтів під час погодження їх індивідуальних планів підвищення кваліфікації, що суттєво вплине на якість надання освітніх послуг у закладі освіти.

4. Важливою вимогою часу є проведення спеціальних курсів підвищення кваліфікації для педагогічних працівників, які безпосередньо повинні сформувати у них низку спеціальних компетентностей як складових цифрової компетентності, в тому числі й компетентності щодо створення і наповнення власного вебсайту.

Перспективним напрямом наукових досліджень у контексті цієї роботи є розробка програм підвищення кваліфікації відповідного спрямування. Крім того наголос треба зробити на теоретичному обґрунтуванні та розробці факторно-критеріальних моделей оцінки стану сформованості компетентності педагогічних працівників щодо можливості розробки власного вебсайту на засадах кваліметричного підходу.

ЛІТЕРАТУРА

- Антонюк Д. С. Теоретичні та практичні аспекти розроблення та використання цифрових освітніх ресурсів: погляд вітчизняних учених. *Herald of Zaporizhzhia National University. Pedagogical Sciences* no. 3 (36). Vol. I, 2020, P.189–196.
- Бобровицька С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання електронних освітніх ресурсів у професійній діяльності: аналіз результатів констатувального етапу педагогічного експерименту. *Освіта. Інноватика. Практика*. Том 10 № 2, 2022, С. 6–12.
- Власова В. П., Ткачов А. С. Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів-філологів до застосування технологій мультимедіа в професійній діяльності. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2022. № 52. С. 42-52.
- Забродська Л. Інформатизація закладу освіти: управлінський аспект. Х. : Основа, 2003. 240 с.

- Колгатін О., Колгатіна Л. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті як складова педагогічної науки України в галузі теорії педагогіки в 90-х роках ХХ сторіччя. *Інформаційні технології і засоби навчання*, Том 72, №4, 2019. С.41–54.
- Корець М. С. Використання веб-орієнтованих середовищ під час вивчення комп'ютерного дизайну учнями профільної школи. *Наукові записки: Педагогічні науки*. Вип. 151, 2021, С.106–119.
- Крупко С. Аналіз моделі використання електронних освітніх ресурсів у закладах загальної середньої освіти. *Нові технології навчання*. № 96, 2022, С.112–119.
- Луначек С. В. Веб-сайт проєкту Professional Development, як платформа для самовдосконалення педагогічних працівників. *Modern research in world science. Proceedings of the 10 th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua"*. Lviv, 2022. pp. 617-621.
- Морзе Н. В. Вебінари як засіб підвищення кваліфікації викладачів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 42, № 4, 2014. С. 118–130.
- Незалежна освітня корпорація **TEACHHUB**. Режим доступу: <https://teach-hub.com/yakym-maje-buty-portfolio-pedahoha-ta-yak-joho-stvoryty/>
- Про авторське і суміжні права. Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
- Про освіту. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2231/>
- Професійний стандарт вчителя ЗЗСО. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>
- Прошкін В. Освітні веб-ресурси в професійній підготовці майбутніх учителів. *Освітологічний дискурс*, No 1-2 (16-17), 2017, С.183-197.
- Яцюк С. Методика використання цифрових освітніх ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Вип. 16. 2021, С.15–25.
- Professional Development (професійний розвиток працівників освіти та інших професійних спільнот). Режим доступу: <https://www.profdevelopment.com.ua/>

REFERENCES

- Antoniuk, D. S. (2020). Teoretychni ta praktychni aspekty rozroblennia ta vykorystannia tsyfrovyykh osvitynykh resursiv: pohliad vitchyznianskykh uchenykh. [Theoretical and practical aspects of the development and use of digital educational resources: the view of domestic scientists]. *Herald of Zaporizhzhia National University. Pedagogical Sciences* no. 3 (36). Vol. I, P.189–196. (in Ukrainian).
- Bobrovytska, S. (2022). Problema pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly do vykorystannia elektronnykh osvitynykh resursiv u profesiinii diialnosti: analiz rezultativ konstatuvalnoho etapu pedahohichnoho eksperymentu. [The problem of training future primary school teachers to use electronic educational resources in their professional activities: analysis of the results of the ascertaining stage of the pedagogical experiment]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka*. Tom 10 # 2, 6–12. (in Ukrainian).
- Vlasova, V. P. & Tkachov, A. S. (2022). Orhanizatsiino-pedahohichni umovy formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv-filolohiv do zastosuvannia tekhnolohii multymedia v profesiinii diialnosti. [Organizational and pedagogical conditions for the formation of the readiness of future philology teachers to use multimedia technologies in their professional activities]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. № 52. 42-52. (in Ukrainian).
- Zabrodska, L. (2003). Informatyzatsiia zakladu osvity: upravlinskyi aspekt. [Informatization of the educational institution: management aspect]. Kh. : Osnova. 240 s. (in Ukrainian).

- Kolhatin, O. & Kolhatina, L. (2019). Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v osviti yak skladova pedahohichnoi nauky ukrainy v haluzi teorii pedahohiky v 90-kh rokakh XX storichchia. [Information and communication technologies in education as a component of Ukrainian pedagogical science in the field of pedagogic theory in the 90s of the 20th century]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, Tom 72, #4, 41–54. (in Ukrainian).
- Korets, M. S. (2021). Vykorystannia veb-oriientovanykh seredovysch pid chas vyvchennia kompiuternoho dyzainu uchniamy profilnoi shkoly. [The use of web-oriented environments during the study of computer design by students of a specialized school]. *Naukovi zapysky: Pedahohichni nauky*. Vyp. 151, 106–119. (in Ukrainian).
- Krupko, S. (2022). Analiz modeli vykorystannia elektronnykh osvitnikh resursiv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity. [Analysis of the model of use of electronic educational resources in institutions of general secondary education]. *Novi tekhnolohii navchannia*. # 96, 112–119. (in Ukrainian).
- Luniachek, S. V. (2022). Veb-sait proiektu Professional Development, yak platforma dlia samovdoskonalennia pedahohichnykh pratsivnykiv. [The website of the Professional Development project as a platform for self-improvement of pedagogical workers]. Modern research in world science. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv. pp. 617-621. (in Ukrainian).
- Morze, N. V. (Ed.). (2014). Vebinary yak zasib pidvyshchennia kvalifikatsii vykladachiv. [Webinars as a means of improving the qualifications of teachers.]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. Tom 42, # 4, 118–130. (in Ukrainian).
- Nezalezhna osvitnia korporatsiia TeachHub (n. d.). [Independent educational corporation TeachHub]. Retrived from: <https://teach-hub.com/yakym-maje-buty-portfolio-pedahoha-ta-yak-joho-stvoryty/> (in Ukrainian).
- Pro avtorske i sumizhni prava. Zakon Ukrainy. (1993). [About copyright and related rights. Law of Ukraine]. № 3792-XII. Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (in Ukrainian).
- Pro osvitu. Zakon Ukrainy (2017). [About education. Law of Ukraine]. № 2145-VIII. Retrived from: <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2231/> (in Ukrainian).
- Profesiinyi standart vchytelia ZZSO. (2021). [The professional standard of a teacher of ZZSO]. Retrived from: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv> (in Ukrainian).
- Proshkin, V. (2017). Osvitni veb-resursy v profesiinii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv. [Educational web resources in the professional training of future teachers]. *Osvitohichnyi diskurs*. No 1-2 (16-17), 183-197. Retrived from: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/428> (in Ukrainian).
- Iatsiuk, S. (Ed.). (2021). Metodyka vykorystannia tsyfrovnykh osvitnikh resursiv u protsesi pidhotovky maibutnikh uchyteliv informatyky. [The method of using digital educational resources in the process of training future computer science teachers]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty*. Vyp.16. 15–25. Retrived from: <http://profped.ddpu.edu.ua/article/view/246263> (in Ukrainian).
- Professional Development (profesiinyi rozvytok pratsivnykiv osvity ta inshykh profesiinykh spilnot). (n. d.). [Professional Development (professional development of education workers and other professional communities)]. Retrived from: <https://www.profdevelopment.com.ua/> (in Ukrainian).

Інформація про автора:

Лунячек Станіслав Вадимович: ORCID: 0000-0003-4073-1329, здобувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний

Information about the author:

Luniachek Stanislav Vadymovych, ORCID: 0000-0003-4073-1329, PhD student at the Department of Educology and Innovative Pedagogy, H. S. Skovoroda Kharkiv National

університет імені Г.С.Сковороди; м. Харків,
вул. Алчевських, 29, Україна, 61002.
e-mail: lunyachek@gmail.com

Pedagogical University, Kharkiv,
Alchevskykh str., 29, Ukraine, 61002.
e-mail: lunyachek@gmail.com

Цитуйте цю статтю як: Лунячек С. В. Формування компетентності педагогічних працівників щодо роботи з освітніми вебсайтами. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2023. № 54. С. 85-98
DOI: 10.34142/23128046.2023.54.08

Дата надходження статті до редакції: 20.04.2023
Стаття прийнята до друку: 01.05.2023